

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Środa Śląska
(Wyłożenie do publicznego wglądu)

Opracowanie:
mgr inż. Marcin Kowalski
Urbanista

mgr inż. Joanna Chmielowska – Kowalska
Urbanista – Architekt Krajobrazu

SPIS TREŚCI:

- 1 Wprowadzenie.**
 - 1.1 Podstawa formalno – prawna opracowania prognozy
 - 1.2 Cel i zakres prognozy
 - 1.3 Powiązania prognozy z innymi dokumentami
- 2 Przyjęte założenia i metodyka opracowania prognozy**
- 3 Analiza i ocena stanu środowiska**
 - 3.1 Uwarunkowania przyrodnicze i antropogeniczne
 - 3.1.1 Położenie geograficzno – administracyjne
 - 3.1.2 Budowa geologiczna i rzeźba terenu
 - 3.1.3 Warunki klimatyczne
 - 3.1.4 Wody powierzchniowe i podziemne
 - 3.1.5 Gleby i surowce naturalne
 - 3.1.6 Fauna i flora
 - 3.1.7 Formy ochrony przyrody
 - 3.1.8 Dziedzictwo kulturowe i ochrona konserwatorska
 - 3.1.9 Sieć komunikacyjna
 - 3.1.10 Infrastruktura techniczna
 - 3.2 Sposób zagospodarowania obszaru opracowania projektu zmiany studium oraz terenów przyległych
- 4 Prognozowane skutki realizacji ustaleń projektu zmiany studium na środowisko**
 - 4.1 Analiza ustaleń projektu zmiany studium
 - 4.2 Prognozowane rodzaje oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska
- 5 Przewidywane metody analizy skutków realizacji ustaleń projektu zmiany studium**
- 6 Analiza celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnych z punktu widzenia realizacji ustaleń projektu zmiany studium**
- 7 Analiza istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji ustaleń projektu zmiany studium, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody**
- 8 Prognozowane oddziaływanie realizacji ustaleń projektu zmiany studium na obszary NATURA 2000**
- 9 Analiza możliwego transgranicznego oddziaływania na środowisko związanego z realizacją ustaleń projektu zmiany studium**
- 10 Rozwiązania mające na celu zapobieganie, zmniejszanie lub kompensowanie szkodliwych oddziaływań na środowisko związanych z realizacją ustaleń projektu zmiany studium**
- 11 Analiza rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w projekcie zmiany studium**
- 12 Analiza potencjalnych zmian w środowisku w przypadku braku realizacji ustaleń projektu zmiany studium**
- 13 Podsumowanie - streszczenie w języku niespecjalistycznym**
- 14 Piśmiennictwo, materiały źródłowe, akty prawne**
- 15 Oświadczenie**

1 Wprowadzenie.

1.1 Podstawa formalno – prawna opracowania prognozy

Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska, zwany dalej zmianą studium opracowano na podstawie uchwał:

- nr LXIV/603/22 Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej z dnia 28 września 2022 r. w sprawie przystąpienia do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska;
- nr LXVII/616/22 Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie przystąpienia do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z art.17 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 roku (tj. Dz. U.2022 r. poz. 503 ze zm.), oraz art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029, ze zm.).

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano piśmiennictwo, materiały źródłowe oraz akty prawne wymienione w pkt 14.

1.2 Cel i zakres prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko do zmiany studium sporządzana jest w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko prowadzonej na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko .

Zakres niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko został uzgodniony z:

Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska we Wrocławiu dnia 30 marca 2023 r. pismem znak WSI.411.85.2023.KM oraz pismem znak WSI.411.86.2023.KM.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Środzie Śląskiej nie zajął stanowiska w sprawie.

Celem opracowania prognozy jest między innymi:

- analiza i ocena istniejącego stanu środowiska,
- ocena potencjalnego wpływu inwestycji realizowanych na podstawie ustaleń zmiany studium na środowisko,
- ocena potencjalnych zmian, które mogą zaistnieć w środowisku wyniku realizacji ustaleń zmiany studium oraz wskazanie rozwiązań minimalizujących i kompensujących potencjalne negatywne oddziaływanie.

Zakres prognozy jest zgodny z art. 51 ust. 2 i art. 52 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Obszar objęty zmianą studium położony jest w południowo zachodniej części obrębu Święte oraz w północnej części obrębu Juszczyń.

Łączna powierzchnia obszaru opracowania wynosi około 223,8 ha.

Celem zmiany studium jest modyfikacja parametrów kształtowania budynków i budowli dotycząca zmiany wysokości zabudowy do 50 metrów oraz umożliwienie przebudowy i zmiany przebiegu cieków wodnych Ciecioraka.

1.3 Powiązania prognozy z innymi dokumentami

Przy opracowaniu prognozy oraz projektu zmiany studium uwzględniono w szczególności ustalenia zawarte w:

- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Środa Śląska, uchwalonego uchwałą nr LV/533/22 Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej z dnia 2 marca 2022 r.
- Projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w obrębach Komorniki, Świąte, Juszczyń – projekt sporządzany na podstawie uchwały nr LXIV/604/22 Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej z dnia 28 września 2022 r. w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Juszczyń i uchwałą nr LXVII/617/22 Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w obrębach Komorniki, Świąte, Juszczyń;
- Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w obrębach Komorniki, Świąte, Juszczyń, uchwalonym uchwałą nr LXI/575/22 z dnia 7 lipca 2022 r.;
- Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w obrębach Komorniki, Świąte, Juszczyń, uchwalonym uchwałą XII/84/15 z dnia 13 lipca 2015 r.;
- Opracowaniu ekofizjograficznym sporządzonym na potrzeby opracowania zmiany studium.

2 Przyjęte założenia i metodyka opracowania prognozy

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko równoległe z pracami projektowymi prowadzonymi nad projektem zmiany studium sporządzona została prognoza oddziaływania na środowisko.

Niniejsza prognoza zawiera analizę i ocenę obecnego stanu środowiska w obszarze objętym zmianą studium oraz na terenach sąsiednich, perspektywy i możliwości zmiany tego stanu, oraz identyfikację działań zapisanych w ustaleniach zmiany studium zmierzających do poprawy lub utrzymania stanu istniejącego.

Przy opracowywaniu dokumentu oparto się na piśmiennictwie, materiałach źródłowych, obowiązujących aktach prawnych, uwarunkowaniach środowiskowych występujących na obszarze objętym zmianą studium oraz przemyśleniach autorów wynikających z analizy dokumentu podstawowego – projektu zmiany studium.

W opracowaniu przyjęto metodę polegającą na podzieleniu obszaru objętego zmianą studium na kategorie o różnym stopniu oraz różnym charakterze wpływu ustaleń zmiany studium na środowisko.

Prognoza zawiera analizę ustaleń zmiany studium oraz opis prognozowanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska jak: różnorodność biologiczna, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnie ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki.

W opracowaniu przeanalizowano i oceniono przewidywane pozytywne i negatywne oddziaływania w aspekcie bezpośrednim, pośrednim, wtórnym, skumulowanym, krótkoterminowym, średnioterminowym, długoterminowym, stałym i chwilowym.

3 Analiza i ocena stanu środowiska

3.1 Uwarunkowania przyrodnicze i antropogeniczne

3.1.1 Położenie geograficzno – administracyjne

Obszar objęty zmianą studium położony jest w granicach administracyjnych gminy Środa Śląska (powiat średzki, województwo dolnośląskie) w obrębach wsi Świąte i Juszczyń.

Według systemu regionalizacji fizycznogeograficznej w układzie dziesiętnym [Kondracki J.] obszar objęty projektem zmiany studium należy do:

- megaregionu: **Pozaalpejska Europa Środkowa (3)**,
- prowincji: Niż Środkowoeuropejski (31),
- podprowincji: Niziny Środkowopolskie (318),
- makroregion: Nizina Śląska (318.5),
- mezoregion: Równina Wrocławska (318.53),
- mikroregion: Wysoczyzna Średzka (318.531).

3.1.2 Budowa geologiczna i rzeźba terenu

Gmina Środa Śląska położona jest na Wysoczyźnie Średzkiej, w granicach Równiny Wrocławskiej.

Pod względem geologicznym obszar objęty opracowaniem położony jest w zasięgu bloku przedsudeckiego i monokliny przedsudeckiej. Dominują gliny zwałowe oraz piaski i żwiry lodowcowe.

Okolice wsi Święte i Juszczyń charakteryzują się mało urozmaiconym krajobrazem oraz niewielkimi różnicami wysokości względnych. Obszar objęty zmianą studium charakteryzuje się płaską konfiguracją terenu z lekkim spadkiem w kierunku północno – wschodnim.

Wysokości nad poziomem morza waha się w przedziale od 135 do 140 m n.p.m.

3.1.3 Warunki klimatyczne

Gmina Środa Śląska należy do dzielnicy wrocławskiej dzielnicy klimatycznej i należy do najcieplejszych gmin na terenie polski. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi tu 8-8,5°C, okres wegetacyjny trwa 220-230 dni. Dni gorących rejestruje się tu około 35, z przymrozkiem około 110, mroźnych około 30, a bardzo mroźnych 1 – 2. Pokrywa śnieżna utrzymuje się do 50 dni a jej średnia grubość maksymalna wynosi na całym obszarze do 10cm.

Średnia roczna suma opadów atmosferycznych kształtuje się na poziomie 600 – 630 mm. Maksymalna suma miesięczna przypada na lipiec 93 mm, natomiast minimalna na styczeń lub luty 29 mm.

Na całym obszarze gminy przeważa wiatr z kierunku zachodniego (17 -20%).

3.1.4 Wody powierzchniowe i podziemne

Obszar objęty zmianą studium należy do jednostki planistycznej gospodarowania wodami – jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) – Średzka Woda o kodzie PLRW600017137699, która stanowi część scalonej części wód powierzchniowych (SCWP) - SO1109. Zgodnie z zapisami Planu Gospodarowania Wodami (JCWP) została oceniona jako silnie zmieniona o złym stanie niezagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego jakim jest dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny.

Obszar opracowania położony jest w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 319 „Subzbiornik Prochowice – Środa Śląska” wymagającego szczególnej ochrony. Kierunek przepływu wód w zbiorniku odbywa się z południa na północ w kierunku rzeki Odry.

Główne użytkowe piętro wodonośne (GUWP) występuje w na głębokości od 50 do 100 m, natomiast pierwsze zwierciadło wód gruntowych występuje na głębokości około 5 m.

Część obszaru opracowania jest wyposażona w sieć drenarską.

3.1.5 Gleby i surowce naturalne

W otoczeniu i na obszarze objętym zmianą studium dominują gleby płowe (gliny i ropy). Występują również gleby brunatne właściwe i rędziny. Dominują grunty orne klas od III do VI.

Na obszarze opracowania nie występują udokumentowane złoża surowców naturalnych oraz obszary i tereny górnicze.

3.1.6 Fauna i flora

Obszar objęty zmianą studium został przekształcony i zagospodarowany na potrzeby rolnictwa. Większość obszaru opracowania zajmują grunty orne, przy braku występowania naturalnych siedlisk i zbiorowisk roślinnych. Obserwuje się zbiorowiska roślinności segetalnej towarzyszące zazwyczaj uprawom polowym.

Świat zwierzęcy jest ubogi, reprezentowany głównie przez niewielkie gryzonie i ssaki, występujące pospolicie na terenie całego kraju.

3.1.7 Formy ochrony przyrody

Na obszarze objętym zmianą studium oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie występują stanowiska roślin i zwierząt chronionych, siedliska przyrodnicze, przestrzenne formy ochrony przyrody w tym obszary NATURA 2000. W odległości około 2,5 km w kierunku północnym od granicy obszaru objętego zmianą studium położony jest Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 „Łęgi Odrzańskie” (PLH020018) oraz Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 „Łęgi Odrzańskie” (PLB020008).

3.1.8 Dziedzictwo kulturowe i ochrona konserwatorska

Obszar objęty zmianą studium położony jest na terenie intensywnego osadnictwa pradziejowego, średniowiecznego i nowożytnego, ujętym częściowo w ewidencji zabytków.

Na obszarze objętym opracowaniem występują zewidencjonowane stanowiska archeologiczne:

- nr 3/23/78-25;
- nr 4/24/78-25;
- nr 6/26/78-25;
- nr 7/27/78-25;
- nr 8/28/78-25;
- nr 9/29/78-25;
- nr 10/30/78-25;
- nr 11/31/78-25.

3.1.9 Sieć komunikacyjna

Obsługa komunikacyjna obszaru objętego zmianą studium odbywa się poprzez przyległe tereny komunikacji publicznej i wewnętrznej położone poza granicą obszaru objętego opracowaniem.

Przez obszar objęty opracowaniem przebiega droga krajowa nr 94.

3.1.10 Infrastruktura techniczna

W sąsiedztwie obszaru objętego zmianą studium od strony południowej wzdłuż drogi krajowej nr 94 przebiegają sieci gazowa i telekomunikacyjna. Od strony północno – zachodniej przebiega sieć

elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV oraz średniego napięcia 20 kV. Na obszarze istniejącej zabudowy wsi Komorniki zlokalizowane są sieci: kanalizacyjna, wodociągowa i elektroenergetyczna Nn.

3.2 Sposób zagospodarowania obszaru opracowania zmiany studium oraz terenów przyległych

Obszar objęty zmianą studium jest przekształcony i zagospodarowany na potrzeby rolnictwa. Większość terenu jak również terenów sąsiednich zajmują grunty orne oraz inne grunty użytkowane rolniczo. W południowo -zachodniej części obszaru objętego zmianą studium zlokalizowany jest zakład firmy XEOS Sp. Z o.o.

Od strony zachodniej zlokalizowany jest zakład przemysłowy firmy BASF Polska Sp. Z o.o. natomiast od strony południowej przebiega droga krajowa nr 94.

Najbliższa zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa zlokalizowana jest w odległości około 1000 m w kierunku północnym – zabudowa wsi Święte i w odległości około 1000 w kierunku zachodnim – zabudowania wsi Komorniki.

4 Prognozowane skutki realizacji ustaleń projektu zmiany studium na środowisko

4.1 Prognozowane rodzaje oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska

W opracowaniu przyjęto metodę polegającą na podzieleniu obszaru objętego zmianą studium na jednostki o różnym stopniu oraz różnym charakterze wpływu na środowisko z uwzględnieniem zagospodarowania istniejącego i projektowanego.

Wyznaczono następujące typy jednostek w zależności od typu oddziaływania na środowisko:

- **P1** – w skład jednostki wchodzi tereny: **P-U-PEF_23**;
- **P2** – w skład jednostki wchodzi tereny: **RN_23, L_23**.

Szczegółowa analiza oddziaływania na ww. komponenty środowiska z podziałem na oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne została zawarta w tabeli nr 2.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska

Tabela nr 1 prognozowane oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska

OZNACZENIE JEDNOSTKI	OZNACZENIE TERENU	ODDZIAŁYWANIE	KOMPONENT ŚRODOWISKA										WNIOSKI / PODSUMOWANIE		
			Różnorodność biologiczną	Ludzi	Zwierzęta	Rosliny	Wodę	Powietrze	Powierzchnię ziemi	krajobraz	klimat	Zasoby naturalne			Zabytki
P1	P-U-PEF_23	Bezpośrednie	-	+/-	-	-	+/-	+/-	-	-/+	+/-	+/-	0	+	Realizacja ustaleń zmiany studium na przedmiotowych terenach nie będzie miała znaczącego wpływu na środowisko, przy założeniu pełnego respektowania aktualnych przepisów dotyczących ochrony środowiska oraz ustaleń zmiany studium. Emisja gazów i substancji toksycznych: działalność zakładów przemysłowych może prowadzić do emisji szkodliwych gazów, takich jak dwutlenek węgla, metan, tlenki azotu i siarki oraz substancji toksycznych, takich jak rtęć, ołów, kadm i związki chloru. Te emisje mogą prowadzić do zanieczyszczenia powietrza, wody i gleby. Generowanie odpadów: procesy produkcji prowadzą do generowania odpadów, ścieków oraz innych pozostałości po procesach produkcyjnych. Odpady te będą wymagać przetwarzania lub
		Pośrednie	+/-		+/-	+/-	+/-				+/-				
		Wtórne													
		Skumulowane													
		Krótkoterminowe													
		Średnioterminowe													
		Długoterminowe	-	+/-	-	-	+/-	+/-	-	-/+	+/-	+/-		+	
		Stałe	-	+/-	-	-	+/-	+/-	-	-/+	+/-	+/-		+	

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska

		Chwilowe													składowania, co może wprowadzać dodatkowe obciążenia dla środowiska. Zużycie energii i zasobów: działalność przemysłowa wymaga zużycia dużej ilości energii i zasobów, takich jak woda, paliwo, energia elektryczna i surowce. Zużycie tych zasobów prowadzi do emisji gazów cieplarnianych i może mieć wpływ na zmiany klimatu. Emisja hałasu i drgań: Niektóre procesy produkcyjne mogą generować hałas i drgania, które wpływają na jakość życia ludzi w okolicach obiektów produkcyjnych i przemysłowych. Zmniejszenie bioróżnorodności: przeznaczenie oraz eksploatacja terenów pod obiekty przemysłowe może prowadzić do utraty bioróżnorodności, poprzez niszczenie naturalnych siedlisk roślin i zwierząt. Do negatywnych oddziaływań chwilowych pośrednich należy zaliczyć generowanie ruchu komunikacyjnego związanego z funkcją zabudowy. Do oddziaływań pozytywnych należy zaliczyć oddziaływanie na ludzi oraz dobra materialne.
P2	RN_23, L_23	Bezpośrednie	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+/-	Enklawy leśne oraz tereny zielone na terenach rolniczych pełnią wiele ważnych funkcji w krajobrazie, zarówno dla środowiska, jak i dla ludzi. Poniżej przedstawiam najważniejsze z nich: Łagodzenie skutków zmian klimatu: są ważnymi magazynami węgla, który pochłaniają z atmosfery i przekształcają w organiczną materię. Ponadto, lasy regulują mikroklimat, przyczyniając się do utrzymywania odpowiedniego poziomu wilgotności i temperatury w okolicznych terenach. Regulacja obiegu wody: pełnią ważną funkcję w regulacji obiegu wody, zarówno na poziomie powierzchniowym, jak i podziemnym. Drzewa i roślinność w lasach przyczyniają się do zatrzymywania wody deszczowej, której nadmiar w
		Pośrednie													
		Wtórne													
		Skumulowane													
		Krótkoterminowe													
		Średnioterminowe													
		Długoterminowe	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+/-	

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska

		Stałe	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+/ -	czasie powodzi może być spowodowany przez działalność rolniczą. Ochrona bioróżnorodności: stanowią ważne siedliska dla dzikich zwierząt i roślin, które nie znajdują swojego miejsca w monokulturowych uprawach rolniczych. Lasy są też ważnymi korytarzami ekologicznymi, umożliwiającymi przemieszczanie się gatunków między różnymi siedliskami.
		Chwilowe													

(+) – Oddziaływanie pozytywne, (-) – Oddziaływanie negatywne

5 Przewidywane metody analizy skutków realizacji ustaleń projektu zmiany studium

Obowiązujące aktualnie przepisy prawa dotyczące gospodarki przestrzennej oraz ochrony środowiska nie przewidują prowadzenia monitoringu i analiz skutków realizacji ustaleń projektów studium i ich zmian na środowisko.

Na podstawie art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Burmistrz dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy co najmniej raz w czasie kadencji Rady Miejskiej.

Głównym celem dokonania analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy jest weryfikacja aktualności dokumentów planistycznych jakimi są studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego gminy pod względem merytorycznym i przestrzennym.

Powyższa analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym nie zawiera problematyki związanej z ochroną środowiska oraz nie ocenia wpływu realizacji ustaleń dokumentów planistycznych na środowisko.

Mając na uwadze powyższe proponuje się, aby monitoring i analiza skutków realizacji ustaleń planów miejscowych na środowisko była prowadzona równolegle z analizą zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy przynajmniej raz w kadencji Rady Miejskiej ze szczególnym naciskiem na wykorzystanie danych o stanie środowiska gromadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Podstawą prowadzenia Państwowego Monitoringu Środowiska na terenie województwa dolnośląskiego jest „Program Państwowego Monitoringu Środowiska województwa dolnośląskiego”.

Metodologia takiego opracowania mogłaby się opierać między innymi na analizie statystycznej danych z Państwowego Monitoringu Środowiska z uwzględnieniem ewentualnych analiz po realizacyjnych oraz przeglądów ekologicznych realizowanych dla poszczególnych przedsięwzięć oraz danych dotyczących rozwoju zainwestowania, zapotrzebowania i wykorzystania infrastruktury technicznej szczególnie wodno – ściekowej.

6 Analiza celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnych z punktu widzenia realizacji ustaleń projektu zmiany studium

Podstawowym dokumentem w zakresie ochrony środowiska ustanowionym przez Unię Europejską jest VII Unijny Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego do roku 2020 „Dobrze żyć w granicach naszej planety”.

Program, określa strategiczne plany kształtowania polityki w zakresie środowiska z dziewięcioma priorytetowymi celami, które mają zostać osiągnięte do 2020:

- ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii;
- przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną;
- ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem obciążeniami i zagrożeniami dla zdrowia i dobrostanu;
- maksymalizacja korzyści płynących z prawodawstwa Unii w zakresie ochrony środowiska;
- poprawa dowodów stanowiących podstawę polityki ochrony środowiska;
- zabezpieczenie inwestycji na rzecz polityki ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianie klimatu oraz urealnieniu cen;
- poprawa uwzględniania aspektu ochrony środowiska i zwiększeniu spójności polityki;
- wspieranie zrównoważonego charakteru miast Unii;
- zwiększenie efektywności Unii w przeciwdziałaniu regionalnym i globalnym wyzwaniom w zakresie ochrony środowiska.

Strategicznym celem polityki ekologicznej państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej, jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju (mieszkańców, zasobów przyrodniczych i infrastruktury społecznej) i tworzenie podstaw do zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego. Realizacja polityki ekologicznej państwa musi być realizowana poprzez odpowiednie działania organizacyjne i inwestycyjne, tworzenie regulacji dotyczących zakresu korzystania ze środowiska i reglamentowania poziomu tego wykorzystania w najważniejszych obszarach ochrony środowiska. Podstawowe cele polityki ekologicznej Polski zakładają: wzmacnianie systemu zarządzania ochroną środowiska, ochronę dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody, zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii, poprawę jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego dla ochrony zdrowia mieszkańców Polski oraz ochronę klimatu.

Ponadto za cel istotny z punktu widzenia międzynarodowego, wspólnotowego i krajowego jest ochrona lądowego korytarza ekologicznego o znaczeniu międzynarodowym - korytarz ekologiczny „Góry Złote - Góry Sowie”, poprzez uwzględnienie przebiegu i funkcji korytarza ekologicznego w lokalnych dokumentach planistycznych oraz innych działaniach będących w kompetencjach gminy, a także zwiększenie lesistości lądowego korytarza ekologicznych w celu utrzymania jego drożności z pominięciem przyrodniczo cennych obszarów łąkowych, obszarów podmokłych oraz osi i ciągów widokowych.

W wyniku analizy ustaleń projektu zmiany studium stwierdzono, że uwzględniono cele ochrony środowiska wynikające z przepisów ustaw regulujących problematykę ochrony środowiska oraz z programów ochrony środowiska ustanowionych na poziomie wojewódzkim, powiatowym i gminnym.

Zakłada się, że pełna realizacja ustaleń zmiany studium z uwzględnieniem istniejących uwarunkowań, wynikających z przepisów odrębnych, nie będzie miała znaczącego wpływu na środowisko oraz na cele ochrony środowiska, ustanowione na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym wspólnotowym i międzynarodowym.

7 Analiza istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji ustaleń projektu zmiany studium, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Obszar objęty zmianą studium położony jest poza obszarami podlegającymi ochronie na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody w związku z powyższym nie przewiduje się problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji ustaleń projektu zmiany studium dotyczących ww. obszarów.

Istotnym problemem ochrony środowiska w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru objętego opracowaniem jest przebieg drogi krajowej nr 94 oraz związana z nią emisja drgań, zanieczyszczeń powietrza, gleby oraz wody.

8 Prognozowane oddziaływanie realizacji ustaleń projektu zmiany studium na obszary NATURA 2000

Na terenie objętym opracowaniem oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie występują obszary Natura 2000.

W odległości około 2,5 km w kierunku północnym od granicy obszaru objętego zmianą studium położony jest Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 „Łęgi Odrzańskie” (PLH020018) zwany dalej „SOO” oraz Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 „Łęgi Odrzańskie” (PLB020008) zwany dalej „OSO”.

Ze względu na znaczną odległość obszaru objętego zmianą studium ocenia się, że pełna realizacja jego ustaleń z uwzględnieniem istniejących uwarunkowań dotyczących ochrony środowiska

wynikających z przepisów odrębnych, nie będzie miała wpływu na cel i przedmiot ochrony SOO i OSO.

9 Analiza możliwego transgranicznego oddziaływania na środowisko związanego z realizacją ustaleń projektu zmiany studium

Z uwagi na położenie obszaru objętego projektem zmiany studium w znacznej odległości od granicy państwa ocenia się, iż oddziaływanie transgraniczne nie będzie występowało.

10 Rozwiązania mające na celu zapobieganie, zmniejszanie lub kompensowanie szkodliwych oddziaływań na środowisko związanych z realizacją ustaleń projektu zmiany studium

Głównym aspektem decydującym o skali oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko jest prawidłowa lokalizacja przedsięwzięcia w odniesieniu do istniejącego zagospodarowania, oraz właściwy dobór rozwiązań technicznych i technologicznych stosowanych w ramach przedsięwzięcia. Celem zmiany studium jest modyfikacja parametrów kształtowania budynków dotycząca zmiany wysokości zabudowy dla budynków i budowli do metrów na 50 metrów oraz umożliwienie przebudowy i zmiany przebiegu cieków wodnych Cieciora. Pozostałe ustalenia studium w zakresie przeznaczeń terenu oraz generalnie założenia studium nie ulegają zmianie.

Przy założeniu, że projektowane przeznaczenia terenów oraz związane z nimi zagospodarowanie będzie realizowane zgodnie z ustaleniami zmiany studium szkodliwe oddziaływania na środowisko nie powinny występować.

Rozwiązania, z zakresu infrastruktury technicznej, komunikacji oraz parametrów kształtowania zabudowy w pełni uwzględniają aspekty ochrony środowiska. Mając na uwadze powyższe na etapie opracowania zmiany studium, dalej planu miejscowego nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu na środowisko. Przeprowadzenie kompensacji szkodliwych oddziaływań na środowisko może wynikać z analiz po realizacyjnych oraz przeglądów ekologicznych realizowanych dla poszczególnych przedsięwzięć, jeżeli ich wyniki wykażą taką konieczność.

11 Analiza rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w projekcie zmiany studium

Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, Środa Śląska sporządzany jest równolegle ze zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w obrębach Komorniki, Święte, Juszczyn. Głównym celem obydwu opracowań jest zmiana parametrów wysokości dla budynków i budowli oraz umożliwienie przebudowy oraz zmiany przebiegu cieków wodnych Cieciora.

W związku z art. 9 ust 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych.

Mając na uwadze ww. uwarunkowania formalno – prawne, przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań przyjętych w projekcie zmiany studium jest bezcelowe.

Rozwiązania alternatywne będą dotyczyły doboru indywidualnych rozwiązań technicznych dla projektowanej zabudowy z uwzględnieniem ustaleń niniejszej zmiany studium oraz ustaleń sporządzanego równolegle projektu zmiany planu miejscowego.

12 Analiza potencjalnych zmian w środowisku w przypadku braku realizacji ustaleń projektu zmiany studium

W przypadku braku realizacji ustaleń projektu zmiany studium obszar pozostanie w użytkowaniu dotychczasowym lub zostanie zagospodarowany w sposób określony w obowiązującym planie miejscowym poprzez realizację zabudowy związanej głównie z aktywnością gospodarczą (zabudowa przemysłowa i usługowa).

Brak realizacji ustaleń projektu zmiany studium nie wpłynie znacznie na zmianę sposobu zagospodarowania obszaru objętego opracowaniem, a co za tym idzie nie spowoduje potencjalnych zmian w środowisku.

13 Podsumowanie - streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska została sporządzona w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Podstawę opracowania prognozy stanowi z art.17 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 roku oraz art. 46 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Prognoza zawiera analizę i ocenę istniejącego stanu środowiska na obszarze objętym opracowaniem, analizę założeń planistycznych przyjętych w projekcie zmiany studium oraz analizę wpływu realizacji ustaleń projektu zmiany studium na środowisko, w tym również na ludzi.

Obszar objęty opracowaniem położony jest w południowo zachodniej części obrębu Święte oraz w północnej części obrębu Juszczyń.

Łączna powierzchnia obszaru wynosi około 223,8 ha.

Celem zmiany studium jest modyfikacja parametrów kształtowania budynków i budowli dotycząca zmiany wysokości zabudowy dla budynków i budowli do 50 metrów oraz umożliwienie przebudowy i zmiany przebiegu cieku wodnego Cieciorka.

W wyniku analizy ustaleń projektu zmiany studium stwierdzono, że uwzględniono aspekty dotyczące ochrony środowiska wynikające z przepisów ustaw regulujących problematykę ochrony środowiska oraz z programów ochrony środowiska ustanowionych na poziomie wojewódzkim, powiatowym i gminnym.

W ramach ustaleń zmiany studium ustalono zasady dotyczące:

- kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu,
- ochrony środowiska i jego zasobów oraz ochrony przyrody,
- ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej
- rozwoju systemu komunikacji,
- rozwoju infrastruktury technicznej.

Projektowany układ funkcjonalno-przestrzenny stanowi kontynuację projektowanych terenów przemysłowych. Obszary, na których dopuszcza się rozwój zabudowy, wyznaczono z wyłączeniem terenów przyrodniczo cennych.

Szczegółowa analiza oddziaływania sposobu zagospodarowania terenu na poszczególne komponenty środowiska z podziałem na oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne została zawarta w tabeli nr 1.

Realizacja ustaleń zmiany studium na terenach P-U-PEF nie będzie miała znaczącego wpływu na środowisko, przy założeniu pełnego respektowania aktualnych przepisów dotyczących ochrony

środowiska oraz ustaleń sporządzanego równoległe planu miejscowego. Należy zauważyć, że projektowane funkcje terenów są utrzymaniem funkcji dotychczasowych.

Do głównych oddziaływań należy zaliczyć:

- emisję gazów i substancji toksycznych: działalność zakładów przemysłowych może prowadzić do emisji szkodliwych gazów, takich jak dwutlenek węgla, metan, tlenki azotu i siarki oraz substancji toksycznych, takich jak rtęć, ołów, kadm i związki chloru. Te emisje mogą prowadzić do zanieczyszczenia powietrza, wody i gleby,
- generowanie odpadów: procesy produkcji prowadzą do generowania odpadów, ścieków oraz innych pozostałości po procesach produkcyjnych. Odpady te będą wymagać przetwarzania lub składowania, co może wprowadzać dodatkowe obciążenia dla środowiska,
- zużycie energii i zasobów: działalność przemysłowa wymaga zużycia dużej ilości energii i zasobów, takich jak woda, paliwo, energia elektryczna i surowce. Zużycie tych zasobów prowadzi do emisji gazów cieplarnianych i może mieć wpływ na zmiany klimatu,
- emisję hałasu i drgań: niektóre procesy produkcyjne mogą generować hałas i drgania, które wpływają na jakość życia ludzi w okolicach obiektów produkcyjnych i przemysłowych,
- zmniejszenie bioróżnorodności: przeznaczenie oraz eksploatacja terenów pod obiekty przemysłowe może prowadzić do utraty bioróżnorodności, poprzez niszczenie naturalnych siedlisk roślin i zwierząt,
- generowanie ruchu komunikacyjnego związanego z funkcją zabudowy.

Do oddziaływań pozytywnych należy zaliczyć oddziaływanie na ludzi oraz dobra materialne.

Należy zauważyć, że procedury środowiskowe na obszarze Unii Europejskiej dotyczące budowy zakładów przemysłowych obejmują wiele różnych aspektów, które mają na celu zapewnienie ochrony środowiska naturalnego i zdrowia ludzi.

Pierwszym krokiem jest zwykle przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko przed rozpoczęciem budowy zakładu przemysłowego. Ocena ta ma na celu oszacowanie wpływu nowego zakładu na środowisko, w tym na powietrze, wodę, glebę i faunę i florę, a także na zdrowie ludzi. W zależności od wielkości i rodzaju zakładu, proces ten może wymagać sporządzenia szczegółowej dokumentacji i przeprowadzenia konsultacji z lokalnymi społecznościami oraz organizacjami ekologicznymi.

W zależności od wyników oceny, może być wymagane uzyskanie dodatkowych zezwoleń na prowadzenie działalności. Ponadto jednym z obowiązków inwestora / operatora zakładu przemysłowego może być monitorowanie i raportowanie emisji oraz innych oddziaływań na środowisko. W zależności od rodzaju działalności, zakład może być zobowiązany do przestrzegania określonych norm emisji, do regularnego przeprowadzania badań jakości powietrza i wody oraz do składania raportów dotyczących swojej działalności w zakresie środowiska.

Podsumowując wyniki analizy uwarunkowań przyrodniczych i antropogenicznych oraz ustaleń projektu zmiany studium przeprowadzonych w ramach niniejszej prognozy, ocenia się, że ich realizacja nie będzie miała znaczącego wpływu na środowisko oraz zdrowie ludzi, pod warunkiem pełnego respektowania aktualnych przepisów dotyczących ochrony środowiska oraz ustaleń sporządzanej równoległe zmiany planu miejscowego.

Faktyczne oddziaływanie na środowisko będzie mogło być ocenione w wyniku prowadzenia ewentualnych analiz po realizacyjnych oraz przeglądów ekologicznych realizowanych dla poszczególnych przedsięwzięć.

14 Piśmiennictwo, materiały źródłowe, akty prawne

- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Środa Śląska, uchwalonego uchwałą nr LV/533/22 Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej z dnia 2 marca 2022 r.
- Projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego

w obrębach Komorniki, Święte, Juszczyń – projekt sporządzany na podstawie uchwały nr LXIV/604/22 Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej z dnia 28 września 2022 r. w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Juszczyń i uchwałą nr LXVII/617/22 Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w obrębach Komorniki, Święte, Juszczyń;

- Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w obrębach Komorniki, Święte, Juszczyń, uchwalonym uchwałą nr LXI/575/22 z dnia 7 lipca 2022 r.;
- Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w obrębach Komorniki, Święte, Juszczyń, uchwalonym uchwałą XII/84/15 z dnia 13 lipca 2015 r.;
- Opracowaniu ekofizjograficznym sporządzonym na potrzeby opracowania planu miejscowego.
- Opracowanie ekofizjograficzne dla Województwa Dolnośląskiego, Wojewódzkie Biuro Urbanistyczne we Wrocławiu, Wrocław 2005 r.;
- Raport o stanie środowiska w województwie dolnośląskim w 2021 roku, WIOŚ, Wrocław 2022 r.;
- Domański R., Gospodarka przestrzenna, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002 r.;
- Dubel K., Uwarunkowania przyrodnicze w planowaniu przestrzennym, Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko, Białystok 2000 r.;
- Kondracki J., Geografia regionalna Polski, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002 r.;
- Szafer W., Podstawy geobotanicznego podziału Polski, Szata roślinna Polski niżowej, [w:] W. Szafer, K. Zarzycki (red.), Szata roślinna Polski II, PWN, Warszawa: 9-189, 1972 r.;
- Szponar A., Fizjografia urbanistyczna, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003 r.;
- Uniwersytet Wrocławski, Atlas Śląska dolnego i opolskiego, Wrocław 1997 r.;
- WWF, Atlas obszarów zalewowych Odry, Wrocław 2012 r.;
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz. U. 2022 r. poz. 503 ze zm.);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r. poz. 916 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: z 2021 r. poz. 1973 ze zm.);
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 310, ze zm.);
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane (tekst jednolity: Dz. U. 2021 r. poz. 2351, ze zm.);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r. poz. 840);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183).

15 Oświadczenie

Oświadczenie

Zgodnie z przepisami art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 ze zm.) świadomy / świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, niniejszym oświadczam, że spełniam warunki autora prognozy oddziaływania na środowisko, o których mowa w art. 74a. ust 2. pkt 2 – w zakresie wymaganej ilości sporządzonych prognoz oddziaływania na środowisko.

mgr inż. Joanna Chmielowska - Kowalska

Urbanista, Architekt Krajobrazu

Art. 5 pkt.3 i 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r.
o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
(tj. Dz. U. z 2022 r., poz.503 ze zm.)

mgr inż. Marcin Kowalski

Urbanista

Art. 5 pkt.3 i 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r.
o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
(tj. Dz. U. z 2022 r., poz.503 ze zm.)